

XIII. SPORT, KULTURA FIZYCZNA

I REKREACJA

313>321

XIII.1. Ogólny stan ilościowy bazy sportowej w Krakowie

Analiza bazy sportowo-rekreacyjnej naszego miasta dowodzi, iż Kraków posiada dość bogaty zasób terenów, obiektów i urządzeń sportowych. Dzięki corocznym dotacjom z budżetu Gminy Miejskiej Kraków na remonty obiektów sportowych stan techniczny istniejącej bazy sportowej jest zadowalający. Obiekty sportowo-rekreacyjne ze względu na swój specyficzny charakter i przeznaczenie spełniać muszą szereg wymogów, między innymi bezpieczeństwo korzystających z obiektów, komfortu wyposażenia, porządku i higienicznych warunków organizacji imprez sportowych z udziałem widzów, dlatego istnieje konieczność stałych remontów i modernizacji. Istotną potrzebą jest zwiększenie stanu ogólnodostępnych sal sportowych oraz pływalni. Działania inwestycyjne winny zmierzać do realizacji hal sportowych, lodowiska sztucznego i krytej pływalni.

Ważnym elementem jest powstanie nowoczesnego stadionu sportowego oraz wielofunkcyjnej hali widowiskowej przeznaczonych do organizowania prestiżowych, międzynarodowych przedsięwzięć sportowych.

Obok typowych obiektów sportowych Kraków posiada znaczną powierzchnię terenów zielonych zarówno, w centrum miasta (Planty Krakowskie, Błonia, Park Jordana, Park Krakowski, Park Strzeleckiego, Park Lotników, Park Bednarskiego) jak również na obrzeżach (Lasek Wolski, uzdrowisko Swoszowice, Lasek Łęgowski, Zakole Tynieckie, tereny fortyfikacji Twierdzy Kraków), gdzie z powodzeniem można uprawiać czynny wypoczynek.

Tabela XIII.1.

Stan ilościowy bazy sportowej w Krakowie

Rodzaj obiektu	2003	2004
Stadiony sportowe	9	9
Boiska sportowe	310	310
Pływalnie kryte	15	15
Pływalnie otwarte	10	10
Kąpieliska otwarte	4	4
Lodowiska sztuczne	1 (dwie tafle)	1 (dwie tafle)
Korty tenisowe	72	72
Przystanie żeglarskie	7	7
Strzelnice	5	5
Ujeżdżalnie	5	5
Tor kajakarstwa górskiego	1	1
Tor łuczniczy	1	1
Kręgielnie	1	1
Hale sportowe	13	13
Sale ćwiczeń, siłownie	282	282

Źródło: Wydział Spraw Społecznych UMK

XIII.2. Działania Miasta w zakresie kultury fizycznej

Miasto zobowiązane jest - we współdziałaniu z organami administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego - do tworzenia warunków prawno-organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej. Jako jednostka samorządu terytorialnego Kraków realizuje zadania w zakresie kultury fizycznej jako zadania własne (art. 4, art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej). Miasto - we współdziałaniu z organami administracji rządowej, klubami sportowymi oraz stowarzyszeniami kultury

fizycznej i ich związkami, zobowiązane jest także do organizowania działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej oraz tworzenia odpowiednich warunków materialno-technicznych dla jej rozwoju. Zadania te realizowane są w szczególności poprzez:

- 1) popularyzację walorów rekreacji ruchowej,
- 2) organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych,
- 3) szkolenie kadry instruktorów i kierowanie ich do prowadzenia zajęć rekreacyjnych,
- 4) tworzenie, utrzymywanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej. (art. 42 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej).

Jako gmina Kraków zobowiązany jest do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców poprzez realizację m.in. spraw kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych (art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym).

Jako powiat Kraków wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, m.in. w zakresie kultury fizycznej i turystyki (art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie powiatowym). Ponadto prowadzi ewidencję Uczniowskich Klubów Sportowych i klubów sportowych nie prowadzących działalności gospodarczej oraz sprawuje nadzór nad działalnością stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków (art. 7 ust. 4, art. 15 ust. 1 i 3, art. 16 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej, art. 8 ust. 5, art. 25 - 28, art. 30 ust. 1, art. 31, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach).

Wskazane przepisy prawne powodują konieczność poszukiwania przez poszczególne organa władzy samorządowej partnerów, którzy w sposób profesjonalny, zgodnie z wolą ustawodawcy wykonają te zadania. Adresatem stają się więc przede wszystkim stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe posiadające przygotowaną, wyspecjalizowaną kadrę szkoleniową, sprawdzone metody treningu sportowego i naboru spośród dzieci i młodzieży, a także bazę obiektów i urządzeń przystosowanych do prowadzenia zajęć.

Partnerami Miasta - obok organizowania imprez własnych - w realizacji ww. zadań są przede wszystkim kluby, stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe oraz szkoły wszystkich szczebli posiadające przygotowaną, wyspecjalizowaną kadrę szkoleniową i nauczycielską, programy szkoleniowe i nauczania, sprawdzone metody treningowe i naboru spośród dzieci i młodzieży, a także bazę obiektów i urządzeń przystosowanych do prowadzenia wszelkiego rodzaju zajęć. Coraz większego znaczenia w dziedzinie upowszechniania sportu i kultury fizycznej nabierają Uczniowskie Kluby Sportowe i Parafialne Kluby Sportowe, reprezentacje których z dużym powodzeniem startują w krajowych i międzynarodowych imprezach. Na terenie Krakowa w roku 2004 działały 442 kluby, związki i stowarzyszenia sportowe. Kraków realizuje swoje zadania w zakresie kultury fizycznej w oparciu o system dotacji udzielanych stowarzyszeniom kultury fizycznej. Corocznie Rada Miasta Krakowa uchwała w budżecie limit środków z przeznaczeniem na działania Miasta (własne i zlecane) w zakresie kultury fizycznej. Prezydent Miasta Krakowa w zarządzeniach wykonawczych decyduje o szczegółowym rozdysponowaniu tych środków dla poszczególnych klubów i związków sportowych - realizatorów zadań zleconych przez Miasto w zakresie kultury fizycznej.

Obszary współpracy Miasta Krakowa z organizacjami sportu i rekreacji:

- całoroczna działalność w zakresie upowszechniania kultury fizycznej (zajęcia programowe),
- organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży (obozы szkoleniowe, turnusy rekreacyjne),
- organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych,
- remonty obiektów kultury fizycznej,
- inicjatywy inwestycyjne w dziedzinie kultury fizycznej.

Wykaz pierwszoligowych i drugoligowych klubów sportowych Krakowa - stan za 2004 r.

- TS WISŁA - koszykówka kobiet I liga 2. miejsce w 2005, I liga seria B siatkówka kobiet, I liga judo,
- WISŁA KRAKÓW SSA koszykówka mężczyzn - I liga,

- WISŁA KRAKÓW SSA - Mistrz Polski w piłce nożnej 2003, 2004, 2005, – Puchar Polski 2003
- BKS WANDA - II liga żużlowa, I liga tenis stołowy kobiet
- KS PODGÓRZE - Mistrz Polski w kręglach 2003, piłka nożna kobiet I liga,
- KS BRONOWIANKA - tenis stołowy ekstraklasa kobiet,
- KS JUVENIA - II liga rugby,
- Rugby Club Nowa Huta - II liga rugby,
- AZS AWF Kraków - I liga lekkoatletyka, piłka ręczna kobiet awans do I ligi, olimpijczycy w kajakarstwie górskim i lekkoatletyka (Ateny 2004),
- KS KORONA - awans koszykarzy do II ligi 2005,
- WKS WAWEL - I liga lekkoatletyka, złoty medal w chodzie Ateny 2004 - Robert Korzeniowski,
- SKS KUSY - II liga lekkoatletyka, II liga piłki ręcznej mężczyzn,
- MKS CRACOVIA SSA - I liga piłki nożnej, ekstraklasa hokeja na lodzie - 3. miejsce 2005, II liga lekkoatletyka,
- AZS Kraków - badminton I liga,
- KS Płaszowianka - I liga łucznictwo,
- Tomex KS - II liga piłki ręcznej kobiet,
- Krakowski Klub Szachowy - I liga szachów,
- KS Armatura - II liga siatkówki kobiet,
- Baustal - Mistrz Polski w halowej piłce nożnej 2004, 2005,
- Kupczyk - I liga halowej piłki nożnej,

Tabela XIII.2.

Dofinansowanie klubów sportowych w latach 2003 - 2004 r.

Rok	Wielkość dofinansowania
2003	2 740 000
2004	3 100 000

Źródło Wydział Spraw Społecznych UMK

XIII.3. Formy wspierania kultury fizycznej przez Miasto

XIII.3.1. Działania Miasta prowadzone w oparciu o Program Współpracy Miasta Krakowa z Organizacjami Pozarządowymi

Działaniami Miasta prowadzonymi w oparciu o Program Współpracy Miasta Krakowa z Organizacjami Pozarządowymi przyjęty uchwałą Nr XL/300/99 Rady Miasta Krakowa z dnia 22 grudnia 1999 r. to:

1. Dotowanie całorocznej działalności programowej organizacji sportowych -- Stowarzyszenie kultury fizycznej, nawiązujące współpracę z Gminą Kraków, na podstawie umowy dwustronnej, zobowiązuje się do wykonania zadań Gminy w zakresie upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, zgodnie z przedłożonym Gminie rozkładem zajęć, w zamian za co Gmina deklaruje pomoc finansową dla stowarzyszenia w formie dotacji. Podmiotami objętymi dofinansowaniem ze środków budżetowych są jednostki kultury fizycznej, działające na terenie Gminy Kraków, które poprzez swoją działalność statutową prowadzą zajęcia w zakresie upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży do 19. roku życia.
2. Organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych przyjętych Programem.
3. Remonty obiektów kultury fizycznej.

Tabela XIII.3.

Dofinansowanie form rekreacji i imprez sportowych zorganizowanych w ramach grantów dla instytucji pozarządowych.

Impreza	Ilość imprez		Ilość uczestników		Kwota	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Obozy i zgrupowania	205	150	6 150	5 320	1 322 450 zł	701 900 zł
Imprezy sportowe	83	154	24 208	24 000	185 000 zł	716 745 zł

Źródło Wydział Spraw Społecznych UMK

XIII.3.2. Inne działania Miasta prowadzone w zakresie kultury fizycznej

1. Organizacja imprez „własnych”:

Ważniejsze imprezy:

- Bieg Samorządowy,
- Cracovia Maraton,
- Marszobieg Niepodległości,
- Krakowska Olimpiada Młodzieży,
- Kryterium kolarskie „O Złoty Pierścień Krakowa”,
- Puchar Prezydenta Miasta Krakowa w Kajakarstwie Górskim,
- Organizacja i prowadzenie Kąpieliska „Bagry Wielkie” (w tym Maraton Pływacki),
- Regaty Ekologiczne o Puchar Prezydenta Miasta,
- Regaty Ogólnopolskie o Puchar Prezydenta Miasta,
- Spotkanie Prezydenta z Mistrzami Sportu,
- Mityng w chodzie sportowym „Na Rynek Marsz”.

W roku 2004 Miasto było współorganizatorem imprez sportowo-rekreacyjnych, promujących powszechną kulturę fizyczną i zmierzających do zwiększenia aktywności sportowej mieszkańców oraz poprawy ich zdrowotności, w których wzięło udział łącznie ok. 80 tys. mieszkańców miasta i gości.

Tabela XIII.4.

Dofinansowanie różnych form rekreacji i imprez sportowych w 2004 r.

Rok	Ilość imprez	Ilość uczestników	kwota
2003	15	28 000	327 900
2004	25	76 937	855 276

Źródło Wydział Spraw Społecznych UMK

2. współudział Miasta w organizacji imprez sportowych mistrzowskich rangi ogólnopolskiej i międzynarodowej, promujących Miasto - wg kalendarza związków sportowych.
3. Inwestycje w dziedzinie kultury fizycznej - realizacja na podstawie Zarządzenia Nr 1579/2003 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 7 listopada 2003 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji monitorowania realizacji zadań inwestycyjnych”.
4. Przyznawanie honorowego tytułu Przyjaciół Sportu.
Tytuł przyznawany jest corocznie osobom lub podmiotom gospodarczym za wyróżniającą pomoc finansową w zakresie kultury fizycznej, wspomaganie imprez sportowych lub podmiotów kultury fizycznej. Intencją Programu Przyjaciół Sportu jest promowanie i wspieranie inicjatyw o charakterze bezinteresownej opieki stałej lub okazjonalnej w dziedzinie kultury fizycznej - uchwała Nr LXXXV/769/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 12.09.2001 r.

Laureaci honorowego tytułu „Przyjaciela Sportu a.d. 2003” za „najciekawszą formę i efektywność wspierania kultury fizycznej”:

- Profesor Janusz Filipiak
- Pani Barbara Habura
- Effector Spółka Akcyjna

5. Przyznawanie stypendiów sportowych.

Stypendia sportowe Miasta Krakowa są wyróżnieniem przyznawanym corocznie na okres jednego roku sportowcom, posiadającym status amatora, reprezentującym podmioty działające w oparciu o ustawę o kulturze fizycznej funkcjonujące na terenie Gminy Kraków. Ponadto przyznawane są także stypendia celowe, związane z udziałem sportowców w prestiżowych imprezach sportowych - uchwała Nr LXXXV/770/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 12.09.2001 r.

W 2004 roku przyznano 5 stypendiów na szkolenie całoroczne oraz 2 stypendia celowe na udział w imprezach rangi międzynarodowej.

6. Udzielanie ulg w opłatach należnych Gminie.

Pomoc Gminy polega na rekonwersji strumienia finansowego zaniechanych bądź umorzonych, należnych wpływów do budżetu Gminy (opłaty z tytułu użytkowania gruntów komunalnych, podatki za działalność pozastatutową) na przyływ rzeczowy w formie usługi. Stanowi to uzupełnienie przepływów pieniężnych w formie dofinansowania, przekazywanego klubom i stowarzyszeniom kultury fizycznej - uchwała Nr LXXXVII/839/97 Rady Miasta Krakowa z dnia 27.08.1997 r. Za 2004 rok udzielono takich zwolnień 4 klubom na kwotę 125 503 zł.

7. Organizowanie Akcji „Zima w Mieście” i „Lato w Mieście”. Rokrocznie - w okresie ferii zimowych i letnich wakacji - organizowane są przedsięwzięcia, podczas których młodzież szkolna korzysta bezpłatnie z gminnych obiektów sportowych (baseny, lodowiska, sale gimnastyczne i miejskie kąpielisko na akwenu Bagry Wielkie). W 2004 roku w prowadzonych akcjach udział wzięło ok. 25 tys. uczestników.

8. Nadzór i prowadzenie ewidencji stowarzyszeń, wynikającej z przepisów ustawy o kulturze fizycznej - ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej, ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach. W 2004 na terenie Gminy Miejskiej Kraków działały 422 stowarzyszenia kultury fizycznej.

9. Nadzór merytoryczny nad Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Krakowianka”.

XIII.4. Najważniejsze inwestycje Miasta w dziedzinie kultury fizycznej

Tabela XIII.5.

Informacja o inwestycjach przygotowywanych i realizowanych w 2004 r.

L.p.	Adres	Zakres inwestycji	Kwota (tys. zł)
1	ul. Kałuży	Modernizacja stadionu MKS „Cracovia” S.S.A.	5 479
2	ul. Kozia	Modernizacja kąpieliska Bagry Wielkie	29
3	ul. Mackiewiczza	Modernizacja zespołu basenów kąpielowych KS „Clepardia”	730
4	ul. Dąbska	Modernizacja obiektów sportowych „Dąbski” Klub Sportowy	40
5	Al. Pokoju	Budowa zaplecza dla KS „Grzegórzecki”	448
6	ul. Ptaszyckiego	Modernizacja obiektów sportowych „Hutnik” Kraków S.S.A.	1 562
7	ul. Wystouchów	Ośrodek sportowo-rekreacyjny „Kurdwanów Nowy”	1 558
8	ul. Siedleckiego	Modernizacja sztucznego lodowiska	404
9	ul. Niebieska	Modernizacja obiektów sportowych KS „Orzeł”	25
10	ul. Baczyńskiego	Rozbudowa budynku sportowo- socjalnego OSKF „Skotniki”	195
11	ul. Odmogile	Modernizacja obiektów sportowych KS „Wanda”	100
12	ul. Chmielna	Modernizacja obiektów sportowych KS „Armatura”	29
13	ul. Żywiecka	Budowa Centrum Aktywnego Wypoczynku na stadionie KS „Borek”	600
14	ul. Kolna	Budowa toru kajakarstwa górskiego - II etap	1 000
Razem:			12 199

Źródło Wydział Spraw Społecznych UMK

Dodatkowo w roku 2004 z budżetu Gminy przeznaczono środki finansowe w wysokości 800.000,00 zł. na przeprowadzenie prac remontowych w 36 obiektach stowarzyszeń kultury fizycznej. Prace remontowe zostały przeprowadzone między innymi w:

- Klubie Sportowym „Nadwiślan” wykonano remont trybuny dla widzów (zamontowano 214 szt. siedzisk) na kwotę 55 900 zł.
- Towarzystwie Sportowym „Tramwaj” wykonano remont boiska treningowego, na kwotę 25 000 zł.
- Klubie Sportowym „Clepardia” wykonano remont ogrodzenia obiektów sportowych, na kwotę 22 000 zł.
- Ognisku Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Wieczysta Dom Sportu wykonano remont dachu budynku Klubowego, na kwotę 30 000 zł.
- Klubie Sportowym „Armatura” przeprowadzono remont szatni, na kwotę 24 000 zł.
- Klubie Sportowym „Płaszowianka” - wykonano częściowy remont stolarki okiennej i docieplenie budynku, na kwotę 28 800 zł

Sport, kultura fizyczna i rekreacja/ Tendencje

- rozwój spójnego systemu współpracy Miasta i organizacji kultury fizycznej
- postępujący wzrost standardów obiektów sportowych (poprzez prowadzone prace remontowe i modernizacyjne, w tym dostosowanie stadionu piłkarskiego MKS Cracovia do standardów krajowych umożliwiających rozgrywanie zawodów na najwyższym szczeblu, zadaszenie trybuny, oświetlenie, a także budowa trybuny od strony ul. Reymonta na stadionie Wisła SSA
- wzrost nakładów budżetowych na rozwój kultury fizycznej w Mieście
- wzrost ilości osób czynnie uczestniczących w przedsięwzięciach z zakresu kultury fizycznej
- rozwój cyklicznego współzawodnictwa dzieci i młodzieży szkolnej w ramach organizowanej Krakowskiej Olimpiady Młodzieży
- wzrost organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych organizowanych na terenie Gminy, w tym przedsięwzięć w randze mistrzostw krajowych oraz zawodów międzynarodowych

Rys. XIII.1.
Ważniejsze obiekty sportowe i rekreacyjne na terenie Krakowa

